

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
kirjallinen kuuleminen 18.11.2022 HE 245/2022 vp

Yliopiston Apteekin asiantuntijalausunto

Hallituksen esitys eduskunnalle lääkehuollon kustannustehokkuuden parantamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 245/2022)

Yliopiston Apteekki kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä, jonka tavoitteena on parantaa lääkehuollon kustannustehokkuutta.

Yliopiston Apteekki kannattaa muita hallituksen esitykseen (HE 245/2022) liittyviä muutoksia, mutta vastustaa lääketaksan muutoksista johtuvia lääkemyynnin kateleikkauksia. Leikkaukset kasvattavat Yliopiston Apteekin lääkemyynnin tappiollisuutta ja pienentävät vuosittaista tuottoa, joka käytetään Helsingin yliopiston toiminnan rahoittamiseen. Apteekkiä ei tule velvoittaa toteuttamaan lääkemyyntiä tappiolla.

Vuonna 2021 Yliopiston Apteekin lääkemyynti oli 277 miljoonaa euroa ja lääkemyynnin liiketappio -7 miljoonaa euroa. Yliopiston Apteekin lääkemyynti on poikkeuksellisen kannattamatonta erittäin korkean apteekkiveron (11,2 % lääkemyynnistä) sekä lääkehuollon ja kansanterveyden turvaamiseen liittyvien erityistehtävien vuoksi.

Yliopiston Apteekki kannattaa esitystä vähentää apteekkiveron perusteena olevasta liikevaihdosta tukkuhinnaltaan yli 1500 euroa maksavien lääkevalmisteiden arvonlisäveroton vähittäishinta siltä osin kuin se ylittää 1683,92 euroa. Muutos korjaa osittain apteekin negatiivisen myyntikatteen ongelmaa (=apteekkivero on suurempi kuin lääketaksan määrittämä kate).

Esitys ei edelleenkään ota huomioon apteekin tarvetta maksaa lääkemyynnistä kertyvällä myyntikatteella (myyntikate = lääketaksan määrittämä kate, josta on vähennetty apteekkivero) apteekkitoiminnan pakollisia kuluja (esim. palkat, vuokrat, tietojärjestelmät, energiakulut).

Yliopiston Apteekki on ehdottanut aiemmissa lausunnoissaan, että apteekkiverolakiin tehtäisiin 1.1.2023 alkaen lisäksi alla mainitut muutokset, jotka korjaisivat apteekkitalouteen liittyviä ongelmia sekä erityisesti apteekkiveron syrjiviä, EU-lainsäädännön vastaisia ja kilpailua vääristäviä piirteitä:

1) Poistetaan ei-lääkkeellisten tuotteiden apteekkivero

Apteekkiveron maksaminen ei-lääkkeellisten tuotteiden myynnistä tulee lopettaa kokonaan. Apteekkiveron maksaminen muusta kuin lääkemyynnistä on syrjivää, rajoittaa kilpailua ja johtaa kiellettyyn valtioneuvoston tukeen. Ei-lääkkeellisten tuotteiden apteekkivero asettaa apteekit keskenään epätasa-arvoiseen asemaan ja johtaa siihen, että samasta tuotteesta kannetaan tai jätetään kantamatta veroa riippuen siitä, ostetaanko tuote apteekista vai vähittäiskaupasta, kuinka suuri apteekin

myynti on ja onko apteekki yhtiöittänyt ei-lääkkeellisten tuotteiden myynnin apteekista erilliseen yhtiöön vai ei.

2) Verotetaan apteekkeja toimipistekohtaisesti

Apteekkiveroa tulisi maksaa toimipistekohtaisesti, jolloin veron määrä lasketaan kunkin pääapteekin ja sivuapteekin osalta erikseen. Tällöin vero on yhdenvertaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen. Kaikkien apteekkitoimipisteiden yhteenlaskettuun volyymiin perustuva apteekkivero syrjii erittäin voimakkaasti Yliopiston Apteekkiä, vaikeuttaa sen kilpailuasemaa ja vääristää kilpailua.

Yliopiston Apteekki esittää, että edellä mainitut apteekkiveron uudistukset toteutetaan 1.1.2023 alkaen ja siten korjataan merkittäviä apteekkiveron aiheuttamia ongelmia.

Yliopiston Apteekki kannattaa voimakkaasti hallituksen esityksessä mainittua lääketaksan ja apteekkiveron kokonaisvaltaista uudistusta. Uudistus tulisi toteuttaa poistamalla apteekkivero ja laskemalla vastaavasti lääketaksaa samanaikaisesti. Tämä muutos laskisi lääkkeiden kuluttajahintoja ja pienentäisi valtion lääkekorvausmenoja.

Toimitan mielelläni lisätietoja tässä esitettyjen argumenttien tueksi.

Ystävällisin terveisin

Yliopiston Apteekki

Kimmo Virtanen

toimitusjohtaja
kimmo.virtanen@ya.fi
09 5420 4510